

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ

ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΦΟΛΕΪ

Ο ΡΘΙΟΣ μπρός στο κατώφλι του μοναχικού μικρού σπιτιού του, έχοντας μισάνοιχτη την πόρτα του σαλονιού που έβγαζε κατ' ευθείαν στον ξηρο δρόμο, ο γιατρός άργοπορούσε θαυμάζοντας τη νύχτα.

— Έξαφνα μία γλυκειά νεαρή φωνή του είπε ίκετευτικά: — Πέτρο, σέ παρακαλώ, κλείσε την πόρτα!... Ο άνεμος θά ξυπνήση τὸ μωρό. Καί ξπείτα τὸ σκοτάδι αὐτὸ κι' ὁ άνεμος με κάνουν κι' άγριεύω. Εἶνε περασμένα μεσάνυχτα!

Ο γιατρός έκλεισε την πόρτα και πήγε και κάθησε κοντά στη νεαρή γυναίκα, που σαν από κρύο και από φόβο ήταν συμμαζεμένη στα μαξιλάρια του ντιβανιού, κοντά στη φωτιά.

— Άνοιξα την πόρτα, εἶπε ἐκεῖνος χαμογελώντας με τρυφερότητα, για να με κάνη ἡ αντίθεσις ν' απολαύσω καλύτερα τὸ συμμαζεμα και τὴν ζέστα τῆς μικρούλας αὐτῆς φωνῆς τῆς εὐτυχίας μας.

— Τῆς εὐτυχίας μας, Πέτρε μου αγαπημένε; Μὰ εἶσαι αἰγούρος λοιπὸν ὅτι σοῦ ἔδωκα τὴν εὐτυχία; ρώτησε ἡ νεαρή γυναίκα, περνώντας τὰ μπράτσα της γύρω ἀπὸ τὸν λαιμὸ τοῦ άντρός της και βυθίζοντας τὰ ὤμορφα, ὑγρά ἀπὸ ἀγάπη, μάτια της, στὰ μάτια τοῦ γιατροῦ τὰ καταφώτεινα ἀπὸ ἐντιμότητα.

— Ὅλη μου τὴν εὐτυχία σέ σένα και στὸ παιδάκι μας τῆ χρωστῶ, Νινέττα μου αγαπημένη!

— Ὡ! πόσο θὰ ἤθελα, ἀπάντησε ἐκεῖνη, πόσο θὰ ἤθελα νὰ σέ κάνω με τὴν ἀγάπη μου νὰ ξεχάσης τὴν ἐξορία μας σ' αὐτὸ τὸ αἰτόμακρο μέρος!

— Ἄς μὴ λυπόμαστε πὸ ἤρθαμ' ἔδω πέρα, Νινέττα. Ὁ ἀέρας αὐτὸς εἶνε θαυμάσιος για τὸ μικρὸ μας. Ὑστερα, σέ ὄλα τὰ ἄλλα μέρη ὑπῆρχαν πάρα πολλοὶ γιατροὶ. Ἐδῶ δὲν ὑπάρχει κανένας.

— Δὲν λυποῦμαι για τίποτε, ἀφοῦ εἶμαι κοντά σου, Πέτρο. Ἄλλὰ, ὅτι κι' ἂν πῆς, εἶνε πολὺ δύσκολο και πολὺ σκληρὸ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γιατροῦ στὰ χωριά.

— Εἶνε ἕνα ὠραῖο και εὐγενικὸ ἐπάγγελμα σαν τοῦ ἱερέως, ἀπάντησε ὁ γιατρός, και τὸ ἀρρενωπὸ τοῦ πρόσωπο ἔγινε ἔξαφνα σκεπτικὸ και σοβαρό.

— Λίγοι γιατροὶ, εἶπε ἡ Νινέττα, ποῦχε γίνε σκεπτικὴ κι' αὐτὴ, καταλαβαίνουν ὅπως κι' ἐσύ, ὅλη τὴν ὠραιότητα και τὸ μεγαλεῖο τῆς ἀποστολῆς των. Ὡ, πόσο θὰ ἤθελα νὰ γίνω μιά σύντροφος ἀνταξία σου!

Για κάμποση ὥρα ἐσιώπησαν βυθισμένοι στὴ γλύκα τῆς τρυφερότητός των πὸ ξνοιωθάν νὰ πηγάζη ἀπὸ τὴν καρδιά τους και νὰ τοὺς περιβάλλη. Ὑστερα ἡ Νινέττα ρώτησε:

— Ἦταν πολὺ κοπιαστικὴ ἡ μέρα σου σήμερα, δὲν εἶνε ἔτσι;

— Ναι, ἀρκετὸ και μάλιστα τὸ ἀπόγεμα πὸ ἀναγκάστηκα νὰ πάω στὸ νησί, στὸ σπῆτι τῶν Γκουρσοῦ.

— Τῶν Γκουρσοῦ; Μ' αὐτοὶ εἶνε σωστοὶ λησταί, καθὼς λένε οἱ χωρικοί. Ἐκδικητικοί, ὑπουλοί, ἱκανοὶ για τὸ κάθε τι, ζοῦν ὄλοι μαζί, ὁ πατέρας, οἱ τρεῖς γιοὶ του, ἡ νύφη, μέσ' σ' ἕνα καλύβι πὸ εἶνε σαν ληστοφωλιά. Λένε ὅτι ἡ νύφη εἶνε ἔγκυος;

— Ναι, μὰ θ' ἀργήση νὰ γεννήση ἀκόμη, τρεῖς ὡς τέσσαρες βδομάδες.

— Ὡστε δὲν σέ φώναξαν για τὴ νύφη τους, οἱ Γκουρσοῦ;

— Ὁχι. Μὲ φώναξαν για τὸν γέρο πατέρα ὁ ὁποῖος

— Μὴν ἀνοίξης, εἶνε πολὺ ἀργά... φώναξε ἡ Νινέττα.

πνίγηκε κι' ἔπρεπε νὰ πιστοποιηθῆ ὁ θάνατός του. Ἄλλὰ τὴν ἄδεια τῆς ταφῆς δὲν τὴν ἔδωκα.

— Γιατί;

— Γιατί ὁ θάνατος αὐτὸς δὲν μοῦ φάνηκε φυσικὸς, ἀλλ' οὔτε και κανένα περιστατικὸ νομίζω ὅτι τὸν προκάλεσε.

— Μ' αὐτὸ μπορεῖ νὰ ἔχη σοβαρὲς συνέπειες για τοὺς Γκουρσοῦ.

— Δὲν ξέρω. Τὸ πᾶν θὰ ἐξαρτηθῆ ἀπ' τοὺς γιατροὺς πὸ θὰ στείλῃ ἡ δικαιοσύνη για νὰ μελετήσουν τὸ πρακτικὸ τοῦ θανάτου πὸ συνέταξα.

— Και τί εἶπαν για ὄλ' αὐτὰ οἱ τρεῖς γιοὶ Γκουρσοῦ;

— Διαμαρτυρήθηκαν ἀγρία στὴν ἀρχή, μὰ ὕστερα ἔγιναν πιὸ εὐγενικοί. Στὸ τέλος βέβαιοι ὅτι οὔτε με τῆς παρὰ κλήσεις οὔτε με τῆς ἀπειλῆς θὰ κατῶρθωναν νὰ κάνουν τίποτε, σῶπασαν. Ἐπρεπε ὁμως νὰ ἴδῃς τὰ μάτια τους!

Ἦσαν μάτια σωστῶν θηρίων!

— Ὡ Θεέ μου! θὰ μποροῦσαν νὰ σοῦ κάνουν κακό. Και τὸ νησί τους εἶνε τόσο ἀγριο, τόσο ἔρημο!

— Ναι, ἀλλὰ ἦταν μέρα ἀκόμη και τὰ θηρία αὐτὰ δὲν εἶνε ἐπικίνδυνα παρὰ μόνον τὴ νύχτα.

— Τουλάχιστον ἂν φώναζες θὰ σ' ἀκούγε ὁ περάτης;

— Δὲν ὑπάρχει περάτης τὸν χειμῶνα. Κανένας ἀπ' τὸ χωριὸ δὲν περνᾷ τὸ ποτάμι. Ἐμένα με πῆγε και μ' ἔφερε με τὴ βάρκα του ὁ μεγαλύτερος ἀπ' τοὺς Γκουρσοῦ.

Ἐξαφνα ὁ γιατρός βλέποντας ὅτι ἡ Νινέττα εἶχε γίνε σκυθρωπὴ, μετανόησε για ὅτι τῆς εἶχε πῆ.

— Δὲν κάνω καλὰ πὸ σοῦ τὰ διηγούμαι ὄλ' αὐτὰ, εἶπε. Σ' ἀνησύχησα δίχως λόγο.

— Δὲν πειράζει. Πρέπει πάντα νὰ μοῦ τὰ διηγῆσαι ὄλα, γιατι ἄλλοιῶς πῶς θὰ γίνω θαρραλέα σαν και σένα;

Ὡστόσο θὰ εὐχαρισθῶ πολὺ ὅταν ἡ οἰκονομῆς μας μᾶς ἐπιτρέψουν ν' ἀγοράσουμε ἕνα ἄλογο ἢ ἕνα ἀμάξι με ἀμαξᾶ, πὸ νὰ σέ συνοδεύη παντοῦ.

— Θὰ γίνῃ κι' αὐτὸ, Νινέττα μου. Ἐχε ὑπομονή. Τὸ ρολοῖ ἐσήμανε μεσάνυχτα και μισή. Ὁ γιατρός πῆρε τὴ λάμπα τὴν ἀκουμπισμένη στὸ τραπέζι και περνώντας τὸ χέρι του γύρω ἀπ' τὴν λεπτὴ λυγερὴ μέση τῆς γυναίκας του, τὴν ἐτράβηξε γλυκά πρὸς τὴν κρεββατοκάμαρα ὅπου τὸ παιδάκι τους κοιμότανε στὸ λίκνο του. Ἄλλ' ἔξαφνα, ἐνῶ παραμέριζαν τοὺς μπερντέδες τῆς κούνιας για νὰ ἴδουν τὸ μικρὸ, τρία χτυπήματα ἀκούστηκαν στὴν πόρτα τοῦ σαλονιού, καθαρὰ, δυνατὰ, ξεκομμένα.

Δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία, κάποιος ἄνθρωπος χτυποῦσε. Καταληφθεῖσα ἀπὸ ἕναν ἐνστικτο φόβο ἡ Νινέττα ἀγκάλιασε τὸν άντρα της, κρᾶζοντάς του:

— Μὴν ἀνοίξεις!... Εἶνε πολὺ ἀργά. Ὅποιος κι' ἂν εἶνε θὰ χτυπήση και θὰ φύγῃ.

Ὁ Πέτρος ὁμως ξέφυγε ἀπ' τὸ ἀγκάλιασμα τῆς γυναίκας του και σπρώχνοντάς τὴν πρὸς τὴν κούνια τοῦ παιδιοῦ, τῆς ψιθύρισε τρυφερὰ στὸ αὐτί:

— Φοβιτσιάρρα πὸ εἶσαι!... Λίγο ἔλειψε νὰ ξυπνήσης τὸ μωρὸ με τῆς φωνές σου!

Ἐκεῖνη ἐπέμενε ὡστόσο:

— Ἄν σέ ζητοῦνε πουθενά, ἔστω και πολὺ κοντὰ, μὴν πᾶς, ἀνάβαλε για αὔριο!

— Ναι, ἂν γίνετα, ἀπάντησε ὁ Πέτρος και πῆγε ν' ἀνοίξη τὴν πόρτα.

Ὅλη ἡ μαυρίλα, ὄλη ἡ φρίκη τῆς νυχτερινῆς ἐρημιᾶς, μῆταν με τὸ ἀνοιγμα τῆς

πόρτας, στην κάμαρα. Στάζοντας όλος από βροχή, κοντός, χοντρός, με το λαιμό χωμένο στον σηκωμένο γιακά του, ένας άνθρωπος με κουκο στο κεφάλι μπήκε και μουρμούρισε με μιὰ βραχνή και υπόκωφη φωνή:

— Πρέπει νά ξανάρθετε στο νησί, κύρ' γιατρέ... Είνε ἀνάγκη!

Ο γιατρός, ξαφνισμένος, δέν μπόρεσε νά καταπνίξη τήν έκπληξί του:

— Πώς, Γκουρσοῦ, εἶσαι σὺ;

— Ναί, ἐγώ, κύρ' γιατρέ... ἐγώ. Τήν πιάσανε πόνοι τήν γυναίκα.

— Περίεργο! Τό ἀπόγεμα πού τήν εἶδα ἦταν καλά.

— Ναί, τό ἀπόγεμα ἦταν καλά. Ἐδῶ ὅμως καί λίγη ὥρα ἄρχισε τὸ κακό. Μουγκρίζει ἀπ' τοὺς πόνους, οὐρλιάζει λές καί θά ξεψυχήση. Ὁ χαμός τοῦ γέρου, βλέπεις, τῆς ἀνακάτωσε τὰ αἷματα.

Καί βλέποντας ὅτι ὁ γιατρός ἐδίσταζε, ὁ Γκουρσοῦ ἐγίνε πιό πειστικός:

— Εἶστε ὑποχρεωμένος νάρθῃτε... εἶνε ἡ δουλειά σας...

Ἐχω τὴ βάρκα μου. Ἐπειδὴ εἶμαστε φτωχοί, δηλαδή, θ' ἀφήσετε νά πεθάνῃ ἡ γυναίκα μου με τὸ παιδί της!

— Πέριμενε κι' ἔρχομαι ἀμέσως, εἶπε ὁ γιατρός. Θά πάρω τὰ ἐργαλεῖα μου.

Πίσω ἀπ' τὴν πόρτα παρακολουθοῦσε τὴν συνομιλία ἡ Νινέττα. Ὁ Πέτρος πῆρε βιαστικά ὅ,τι τοῦ χρειαζότανε κ' ὕστερα τῆς εἶπε:

— Πρέπει νά φύγω ἀμέσως. Πρόκειται γιὰ μιὰ γυναίκα πολὺ ἄρρωστη. Ἡ πρᾶξιμικρότερη ἀργοπορία μπορεῖ νά τὴν θανατώσῃ. Ὁρεβουάρ, Νινέττα μου ἀγαπημένη!

Ἐξαλλῆ ἀπ' τὸν φόβο ἡ νεαρή γυναίκα τοῦ ἔφραξε τὴν πόρτα με τὰ ὀλάνοιχτα χέρια της, βογγώντας με μιὰ φωνή πού τὴν ἐπνιγε ἡ ἀγωνία:

— Δέν θέλω νά φύγῃς! Ἄκουσα, θά πᾶς στο νησί, στοὺς Γκουρσοῦ. Δέν εἶνε ἄρρωστη ἡ γυναίκα, εἶνε ψέμα, εἶνε παγίδα. Θέλουν νά σ' ἐκδικηθοῦν πού ἀρνήθηκες νά τους δώσης τὴν ἀδεία ταφῆς. Θά σέ σκοτώσουν, μὴν πᾶς!

— Μπορεῖ νά εἶνε ψέματα μ' ἂν ὡστόσο εἶνε ἀλήθεια; εἶπε ὁ γιατρός.

Καί χαμογελώντας τρυφερά ἐπρόσθεσε:

— Ἄ! γυναίκα μου, δέν σέ ἀναγνωρίζω. Ξέχασες λοιπὸν τί λέγαμε πρὸ ὀλίγου; Ποιὸς ἱερέας θ' ἀρνιότανε νά πᾶσ' ἕναν ἑτοιμοθάνατο; Ὁμοιο εἶνε καί τὸ δικό μου καθῆκον.

— Τότε πάρε με καί μένα μαζύ σου... Ἄφησέ με νά σέ συνοδεύσω.

— Καί τὸ μωρό μας; Νά τ' ἀφήσουμε μόνο; Εἶσαι τρελλή, Νινέττα!

»Καί ἔπειτα, πρόσθεσε σκύβοντας καί γεμίζοντας με φιλιὰ τὰ μπράτσα πού τοῦ ἔφραζαν τὴν πόρτα, αὔριο θά μ' ἀγαποῦσες λιγώτερο, γιατί θά μ' εὑρισκες λιγώτερο γενναῖον. Ἐμπρός, μὴν κάνεις φασαρία γιατί θά ξυπνήσουμε τὸ μωρό!

Τὰ χέρια τῆς γυναίκας κατέπεσαν ἀνήμπορα. Ἐρριξε μιὰ θλιβερὴ ματιὰ στὸν ἄντρα της σὰ νάθελε στὴ ματιὰ αὐτῆ νά τὸν κλείσῃ ὀλόκληρον. Ὑστερα τὸν ἀγκάλιασε σφιχτὰ-σφιχτὰ καί τὸν φίλησε μ' ὄλη τὴν δύναμί της, βάζοντας ὄλη τὴ ψυχὴ της στο ὑπέρτατο αὐτὸ φιλί. Καί, ἀφήνοντας τὴν πόρτα ἐλεύθερη, εἶπε μ' ἕναν λυγμό:

— Ἐχεις δίκη. Πρέπει νά μάθω νά εἶμαι γενναῖα σάν καί σένα. Πέρασε, μὰ πέρασε γρήγορα, γιατί σ' ἕνα λεπτό δέν θάχω τὸ θάρρος νά σ' ἀφήσω νά φύγῃς!

Ὁ Πέτρος δρασκελίσε τὴν πόρτα κι' ἔφυγε. Ἡ Νινέττα ἀπ' τὸ κατῶφλι τὸν εἶδε νά ξεαφανίζεται μέσ' στὰ σκότη καί τὴν βροχή, πλάι στὸν Γκουρσοῦ.

Ὑστερα τρεκλίζοντας καί τρέμοντας ἐκλείσε τὴν πόρτα καί πῆγε καί γονάτισε μπροστὰ στὴν κούνια τοῦ παιδιοῦ.

ΠΑΝΣΕΔΕΣ

ΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΣΟΦΟΙ

Δέν ἔχουμε τόσο καιρὸ στὴ διάθεσί μας ὥστε νά σκεφτόμαστε ὅλες μας τίς πράξεις.

Ὅταν διστάζῃς σ' ὄλα δέν καταφέρνεις τίποτε.

Ἡ νιότη εἶνε πλάνη, ἡ ἀνδρική ἡλικία πάλι, τὰ γεράματα θλίψις.

Ὁ φόβος τοῦ θανάτου εἶνε χειρότερος κι' ἀπ' τὸ θάνατο.

Ἄν ἡ θυγατέρα σου καλοπαντρευτὴ κερδίζεις ἕνα γιοῦ, ἂν κακοπαντρευτὴ χάνεις ἕνα κορίτσι.

Ἡ εὐγένεια δέν κοστίζει τίποτε καί τ' ἀγοράζει ὄλα.

Μέ φίλο σας μὴ χωρίζεστε ποτὲ θυμωμένοι μήπως καί δέν ξανανταμωθῆτε.

Ἡ ἀρετὴ δέν ἐμπνέεται με τὴ βία.

Ἡ φιλία ἑνὸς μόνον ἐξύπνου ἀνθρώπου ἀξίζει τὴ φιλία ἀπειρῶν ἀνοήτων.

Ὅλοι θέλουμε νά ζήσουμε πολλὰ χρόνια, νά γεράσῃ ὁμως δέν θέλει κανεὶς.

Ὁ ἐνθουσιασμός εἶνε ὁ πυρετός τῆς λογικῆς.

Ἡ μόνη ἀγάπη πού δέν χωράει ἀμφιβολία εἶνε τῆς μητέρας.

Ὅταν ὁ κλέφτης δέν βρῖσκει εὐκαιρία νά κλέψῃ, θεωρεῖ τὸν ἑαυτὸ του τίμιον ἄνθρωπο.

Εὐτυχία εἶνε: καλὸ κομπόδεμα, καλὸ φαί καί καλὸ στομάχι.

Ἡ δυστυχία ταπεινώνει τόσο τοὺς ἀνθρώπους ὥστε κοκκινίζουν καί γιὰ τίς ἀρετῆς τους.

Ὅποιος δέν ἀγαπᾷ κανένα δέν θ' ἀγαπηθῇ ἀπὸ κανένα.

Ἀγιάτρευτη ἀρρώστια τὰ γεράματα.

Ἐπάρχουν πολλὲς θρησκείες, μιὰ ὅμως ἠθική.

Πολὺ σπάνιο εἶνε νά ἐκτιμοῦμε ὅσους μᾶς κάνουν νά γελοῦμε.

Ἀγαποῦμε πολὺ ὅσους εὐεργετήσαμε πολὺ καί μισοῦμε θανάσιμα ὅσους προσβάλαμε πολὺ.

Ὅταν ἡ ἡδονὴ μᾶς ἐξαντλήσῃν λέμε πὼς ἐξαντλήσαμε τίς ἡδονές.

Βύθισε τὸ κεφάλι της μέσ' στὰ παγωμένα της χέρια, πνίγοντας ἔτσι τοὺς υπόκωφους λυγμούς της, γιὰ νά μὴν ξυπνήσῃ τὸ παιδί της...

Ἐκεῖ τὴν θρῆκε ὁ Πέτρος τὴν αὐγὴ, κατάκοπη ἀπὸ τὴν ἐξαντλήσι καί με μᾶτια κατακόκκινα ἀπ' τὸ κλάμμα.

— Ὁ Γκουρσοῦ δέν εἶχε πῆ ψέματα, τῆς ψιθύρισε σκύβοντας καί φιλώντας τὴν με ὄση ποτὲ ἄλλοτε τρυφερότητα καί στοργή. Ὑστερα, ὑπακούοντας ταυτοχρόνως καί οἱ δυὸ στὴν ἴδια ὁρμῇ, στὴν ἴδια συγκίνησι, ἀγκαλιάστηκαν σιωπηλά γιατί τὸ παιδί τους κοιμῶταν. Μὰ τὸ ἀγκάλιασμά τους ἦταν τόσο θερμὸ, τόσο γεμάτο ἀγάπη, ὥστε δάκρυα ζεστὰ ἀνάβλυσαν ἀπ' τὰ μᾶτια τους καί κύλησαν στὰ ὠχρὰ ἀγρυπνιασμένα τους μάγουλα. Καί τρέμοντας ὀλόκληροι ἀπ' τὸ φρικίασμα μιᾶς χαρᾶς πού τὴν ἐξευγένιζε ἡ ὑπερφάνεια, ἔνοιωσαν ἔξαφνα καί οἱ δυὸ πόσο ἀπέραντη κάνει τὴν γλύκα τοῦ ἐρωτικοῦ φιλιοῦ, ἡ δοκιμασία καί τὸ καθῆκον...

Ἐνας ἄνθρωπος με κουκο στο κεφάλι μπήκε μέσα.